

Harald Franklin Kurišman?
"Jeg var R. Quisling's sekretær"

meg tid til en stille ettertanke. Så sa jeg at statspolitisjefen ville gjøre både seg selv og meg en stor tjeneste om han sikret seg Quislings navn på arrestordren, og forespeilet ham store muligheter for overraskelser om han lot det være. Han gikk med på forslaget, og jeg ga ham mitt æresord på at jeg ikke skulle rømme, og så tok jeg meg en tur på byen mens han kjørte til Slottet for å konferere med Quisling.

En norsk tysker.

Utenfor Bristol hotell støtte jeg på en god gammel venn, den tyske billedhugger, professor Arnold Waldschmidt. Han hadde seilt foran masten på norske skuter i mange år før han kom til klarhet over sine kunstnerverner, og fra den perioden av sitt liv nærret han en likefrem fanatisk begeistring for alt som var norsk. Av den grunn var han nær blitt utvist fra Norge av Terboven, særlig fordi han hadde slått i bordet så det sprakk da Der Herr Reichskommissar hadde antydnet at han ville fjerne Gustav Vigelands mektige skulpturpark som »entartete Kunst«. Fra Tyskland kom imidlertid Waldschmidt tilbake med generalrang i SS og med et pass som ikke noen Terboven kunne sette spørsmålsteget ved. Den gamle professor var nemlig medlem nr. 14 eller deromkring i partiet, og sto tilsvarende høyt i kurs både hos Hitler og Himmler. Nå var han kommet på den idé at det måtte kunne gå an å lage kjøttkaker av tang, og hadde i offisielt oppdrag å omsette teorien i praksis. Følgelig tilbrakte han adskillige dager i Bristols kjøkken, hvor han stekte og braste for å prøve seg frem til den sikkert mer nærende enn velsmakende rett.

Jeg beklaget at jeg neppe ville få anledning til å følge eksperimentene til ende, og fortalte om visitten hos statspolitisjefen. Waldschmidt ble rasende og svor ved Odin og Tor at intet statspoliti i Europa skulle få lov til å krumme et hår på mitt hode. Jeg kunne betrakte meg som stående under hans personlige beskyttelse, og han skulle sette Himmler og jord i bevegelse hvis noen la hanskene på meg. Min sympati for Himmler hadde aldri vært særlig intens, men jeg innrømmer at jeg følte meg lettere til mote da jeg skiltes fra den temperamentsfulle professor, selv om jeg ikke tvilte et øyeblikk på hvilken beskjed politisjefen ville få hos Quisling. (Professor Waldschmidt ble sommeren 1944 — etter at

Terboven hadde latt politisjefen Fehlis fly til Berlin med spesiell anmeldelse på ham, som overdreven Norgesvenn og stor beundrer av Stalin — av Himmler telegrafisk tilbakebeordret til Tyskland. Hans voldsomme og åpenlyse kritikk av Terboven og Rikskommisariatet var kjent over hele Norge).

Til avtalt tid fikk jeg høre hvordan audiensen var forløpet: Quisling hadde ganske enkelt sagt at noen arrestasjon av meg aldri kunne komme på tale. Og det var det.

En tid senere var jeg selv hos Quisling, og da fortalte han at han hadde fått sterke besværinger over meg fra Terboven selv for uttalelser jeg var kommet med — og jeg skal innrømme at de var grove. Quisling hadde svart at man måtte bære over med mitt blomsterspråk. Jeg var nemlig blitt rabiat nasjonal ved synet av de mange tyske uniformer i Norge, og siden den tid hadde jeg ikke vært til å styre. Men på bunnen var jeg en glødende nasjonalsosialist, og så videre, og så videre. Terboven hadde slått seg til ro med det, tilsynelatende. (En vitneforklaring om denne samtalen forelå i rettssaken mot meg, men var forsvunnet da saken kom opp).

Det skulle imidlertid vise seg at Terbovens resignasjon bare var tilsynelatende. Og jeg var uforsiktig nok til å skaffe ham nye ankepunkter, blant annet avslørte og meddelte jeg en del interessante data om politiminister Jonas Lie, foruten om Hagelin, som jeg stadig hadde i kikkerten. Om sistnevnte hadde jeg blant annet holdt et alvorlig foredrag for en innflytelsesrik tysker for å forpurre en plan — med opphav i Göring-Werke — om å gjøre ham til generaldirektør for det norske verdenskonsern Borregård Kellner-Partington.

En dag sommeren 1943 ble jeg så kalt til et møte med en gammel venn, generalmajor Hvosløf, som var særdeles vel orientert om forholdene både på norsk og tysk side. Han hadde noe meget alvorlig å si meg, og for å gi ord enda sterkere ettertrykk, hadde han også bedt min far delta i møtet. Han kunne fortelle fra sikker kilde at Terboven nå var definitivt lei av mitt undergravningsarbeid, og at selv mitt vennskap med Quisling ikke lenger kunne beskytte meg hvis jeg ikke straks tok hånd i hanke. Jeg svarte at tusenvis av vår ungdom hver dag satte livet inn på Østfronten i kamp mot våre ytre fiender, og at jeg for min del med